

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Király Károly ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek dr. Kocsó Tünde ügyvéd által képviselt I. rendű és dr. Szabó Laura ügyvéd által képviselt II. rendű alperesek ellen szavatossági igény érvényesítése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. április 8-án kelt 15.G.41.626/2007/11. számú ítélete ellen a felperesek részéről 13. sorszám alatt, a II. rendű alperes által 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja, és az I. és a II. rendű felperesek keresetét teljes egészében elutasítja, és mellőzi a II. rendű alperes perköltségben történő marasztalását;

kötelezi az I. és a II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a II. rendű alperesnek 2.100.000 (Kettőmillió-egyszázezer) forint együttes első és másodfokú perköltséget, és az államnak külön felhívásra 900.000 (Kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket;

kötelezi az I. és a II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I. rendű alperesnek 200.000 (Kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget;

az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság - a Fővárosi Ítéltáblának a 2007. szeptember 11-én kelt 10.Gf.40.218/2007/6. számú végzésével a Fővárosi Bíróság 25.G.40.776/2003/55. számú ítéletét hatályon kívül helyező végzése folytán megismételt eljárásban - a következő tényállást állapította meg.

A II. rendű alperes mint eladó és a perben nem álló ... Lízing Rt. mint vevő között 2001. június 18-án adásvételi szerződések jöttek létre négy haszonjármű - konténerszállító alváz - tárgyában, az alvázak ÁFA-val növelt vételárát a felek egyenként 7.064.375 forintban állapították meg. Az adásvételi szerződés 4. pontjában a felek rögzítették, hogy a vevő az I. és II. rendű felperessel kötött pénzügyi lízingszerződés teljesítéseképpen vásárolja meg az alvázakat mint lízingbeadó, ezért három konténerszállító alváz esetén az I. rendű, míg egy konténerszállító alváz esetében pedig a II. rendű felperes a lízingbevevő. Rögzítették azt is; a vevő kizárólag a vételár megfizetésére köteles, ezen túlmenően valamennyi, az adásvételi szerződésből fakadó jogát és kötelezettségét a lízingbevevőre, azaz az I. és a II. rendű felperesekre engedményezi. 2001. június 18-án a felperesek megkötötték a ... Lízing Rt.-vel a négy konténerszállító alvázra vonatkozóan a pénzügyi lízingszerződéseket 36 havi futamidőre. A haszonjárművek átvételétől számított egy éven belül a felperesek a perben nem álló ... Szerviz Kft.-nél vizsgálatokat végeztek az alvázakon, a vizsgálat megállapította, hogy a mind a négy félpótkocsi alvázának hosszanti- és keresztgerendáinak hegesztési varratainál repedések vannak, ezeket üregeztetéssel, illetve csomólemezekkel erősítették meg, ezt követően azonban az alvázakon újabb repedések keletkeztek. Az I. rendű alperes, a felé bejelentett szavatossági igényeket azzal utasította el, hogy a felperesek a félpótkocsikat a II. rendű alperestől vásárolták meg, ennek ellenére felajánlotta a segítségét arra vonatkozóan, hogy a félpótkocsikat, felár ellenében, a perben nem álló ... GmbH. (... GmbH.) német gyár kicserélje. A felperesek 2002. november 25-én kelt levélben az I. rendű alperes felé, 2002. december 10-én kelt levélben a II. rendű alperes felé bejelentették, hogy a szavatossági igény érvényesítése keretében elállnak a vételtől, vállalva a félpótkocsik visszaszolgáltatását, és kérték az ellenérték visszafizetését. A felperesek magánszakértői véleményt szereztek be, mely a hibás teljesítést alátámasztotta, a szakvéleményt eljuttatták az I. rendű alpereshez, mely társaság változatlanul fenntartotta a javaslatát arra nézve, hogy a német gyártó cég a félpótkocsikat kicseréli.

Több levélváltást követően a ... GmbH. megküldte ajánlatát - az I. rendű alperes útján - a felperesek részére az új négy félpótkocsi cseréjére, mely ajánlatot az I. rendű felperes azzal igazolt vissza, hogy az egyik félpótkocsi a II. rendű felperes tulajdonát képezi, aki nem kér típusváltozást.

A felperesek a német gyárral kötött megállapodás szerint a négy új félpótkocsit a német cég ...i gyárában átvették, a használt járműveket nem szállították ...ba. Az újabb négy félpótkocsival kapcsolatos számlákat a ... GmbH. állította ki, a járművekhez tartozó CMR fuvarleveleken is a német cég szerepelt feladóként, míg átvevőként és fuvarozóként a felperesek.

A megállapodás alapján kicserélt félpótkocsik is meghibásodtak.

Az új eljárásban a felperesek pontosított és végleges keresetükben kérték, hogy a bíróság egyetemlegesen kötelezze az I. és a II. rendű alperest, hogy mind a nyolc félpótkocsit az I. rendű felperes székhelyén és telephelyén vegyék át, és azokat saját költségükre szállítsák el. Kérték továbbá, hogy a bíróság kötelezze egyetemlegesen az I. és a II. rendű alperest, hogy fizessenek meg az I. rendű felperesnek 35.044.877 forintot és ezen belül meghatározott részösszegek után számított késedelmi kamatot, valamint a II. rendű felperesnek 7.064.375 forintot és ennek 2005. december 15-e napjától járó kamatait. Kérelmüket a Ptk. 305. §-ára és a Ptk. 318. §-ának (1) bekezdésére alapították. A felperesek az alperesek egyetemleges marasztalása iránti kérelmüket azzal indokolták, hogy a ... Aktiengesellschaft egy elismert vállalatcsoport, és nincs módjuk, ráhatásuk az alperesek közötti jogviszony tisztázására.

Az I. rendű alperes kérte a felperesek keresetének az elutasítását, annak hangsúlyozásával, hogy önálló jogi személyiséggel rendelkező, a II. rendű alperestől független társaság, mely társaságtól szintén függetlenek a felperes keresetében hivatkozott, önálló jogalanyiséggel rendelkező cégek. Hangsúlyozta, hogy a felperesek és a ... GmbH. között jött létre a szerződés a második négy félpótkocsi vonatkozásában, s az első négy félpótkocsit lízingszerződés útján a felperesekkel szerződéses viszonyban álló ... Lízing Rt. a II. rendű alperestől és nem az I. rendű alperestől vásárolta, így a felperesek az I. rendű alperessel szemben a szavatossági igényeiket nem érvényesíthetik.

Az I. rendű alperes a viszontkeresetében - melytől az eljárás során elállt, de az elálláshoz a felperesek nem járultak hozzá - kérte, hogy a bíróság kötelezze a felpereseket az első négy félpótkocsinak a perben nem álló ... GmbH. részére való visszaadására, a felek között létrejött csere-megállapodás alapján.

A II. rendű alperes is a felperesek keresetének az elutasítását kérte, hangsúlyozva, hogy önálló kereskedő volt, és nem volt jogosult a ... jogügyleti képviselőjére. Előadta továbbá; a perbeli szerződések részét képezték a ...-gyár mindenkori általános szerződési feltételei, amely szerint eladónak a ...-gyár minősül és a vevő (ügyfél) igényeit az eladónál lehet érvényesíteni, ezért a felperesek hibás teljesítéssel kapcsolatos igényei elbírálása kizárólag a gyártó feladata és hatásköre. Hangsúlyozta; a felperesek szavatossági igényeiket közvetlenül a német gyárral szemben érvényesítették, és ezen eljárásokban a II. rendű alperes nem is vett részt, s a felperesek a német céggel a járművek cseréjében állapodtak meg, ezzel korábbi, szerződéstől történő elállásukat visszavonták, így az első négy félpótkocsi vonatkozásában a felperesek elállási nyilatkozat megtételére már nem voltak jogosultak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül az I. rendű felperes I. rendű felperes címe szám alatti székhelyéről saját költségén szállítsa el az ... jelű félpótkocsikat. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 23.288.631 forint főkövetelést, és ebből 21.193.125 forint után 2005. december 15-től, 2.095.506 forint után 2003. július 1-je napjától számított és a rendelkező részben írt mértékű késedelmi kamatokat. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű felperesnek 7.064.375 forintot, és ennek 2005. december 15-től számított, a rendelkező részben írt mértékű kamatokat. Kötelezte továbbá a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű felpereseknek 4.487.872 forint perköltséget, továbbá külön felhívásra fizessen meg az államnak 900.000 forint előzetesen le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket. Kötelezte az I. és II. rendű felperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I. rendű alperesnek 2.218.546 forint perköltséget. Az elsőfokú bíróság az I. és II. rendű felperesek ezt meghaladó keresetét elutasította, és elutasította az I. rendű alperes viszontkeresetét. Határozata indoklásában tényként állapította meg, hogy a perben nem álló ... Lízing Rt. mint vevő és a II. rendű alperes mint eladó között 2001. június 18-án adásvételi szerződés jött létre a II. rendű alperes tulajdonát képező, a szerződésben pontosan megjelölt alvázszerű haszongépjárművek tárgyában. E szerződésben a ... Lízing Rt. tájékoztatta a II. rendű alperest, hogy a felperesekkel kötött pénzügyi lízingszerződés teljesítéseképpen vásárolja meg a járműveket mint lízingbeadó, ezért az adásvételi szerződéssel kapcsolatos valamennyi jogát és kötelezettségét, a tulajdonjog kivételével, a lízingbevevőkre, a felperesekre engedményezte, így az esetleges hibás teljesítésből eredő valamennyi szavatossági és kártérítési igény érvényesítését is. Az elsőfokú bíróság megállapította, az adásvételi szerződésnek nem képezte részét a II. rendű alperes és a ... Anhänger Fahrzeugbauwerke GmbH. közötti általános szerződési feltételei, és azt a II. rendű alperes nem tette megismerhetővé a felperesek és a ... Lízing Rt. számára. Kifejtette, hogy a hibás teljesítés ténye bizonyítást nyert, a perben eljáró szakértő megállapította; mind a nyolc félpótkocsi hibás, azok szerkezetének megfelelő merevsége nem volt javítható, mert a konstrukciós hibára nem sikerült megoldást találni. Nem fogadta el a II. rendű alperes azon védekezését, amely szerint az első négy haszongépjárművel kapcsolatos szavatossági igényeket a felpereseknek a német gyárral szemben kellett volna érvényesíteniük, mivel a II. rendű alperes nem bizonyította a perben, hogy a német gyárral kötött általános szerződési feltételek az adásvételi szerződés részévé váltak. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az adásvételi szerződés a 2002. december 10. napján kelt felperesi elállással (F/8) megszűnt, s megállapította; a II. rendű alperes az elállásban foglalt felhívásnak megfelelően az első négy haszongépjárművet nem szállította el, így ezen időponttól kezdve azokat az I. rendű felperes felelős őrzésben tarthatta a II. rendű alperes költségére, ezért az őrzési díjat (2.095.506 forint) - melyet az I. rendű felperes számlákkal igazolt - köteles az I. rendű felperesnek járulékaival együtt megfizetni. Az elsőfokú bíróság az I. és II. rendű felperesek ezt meghaladó kérelmeit azért utasította el, mert a keresetben részletezett egyéb kérelmek - álláspontja szerint - kizárólag a második négy haszongépjárművel kapcsolatban merültek fel.

Megállapította; a második négy haszongépjármű nem a II. rendű alperestől származott, ezen félpótkocsikat a perben nem álló ... GmbH. gyártól, annak németországi székhelyén vették át a felperesek, mégpedig az I. és II. rendű felperes és a ... GmbH. között létrejött (F/21 és F/22), 2003. június 25-én keletkezett szerződés alapján. Az ezen szerződéssel létrejött jogviszonynak az I. rendű alperes nem vált alanyává, a szerződés kizárólag a német gyártól érkező ajánlat, és a felperesek elfogadásával jött létre. Álláspontja szerint a felperesek a második négy haszongépjárművel kapcsolatos összes követelésüket ezért kizárólag a perben nem álló német gyárral szemben érvényesíthetnék. Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes viszontkeresetét perbeli legitimáció hiányára figyelemmel utasította el, a perköltségről a rendelkező részben foglaltak szerint a Pp. 81. §-a alapján határozott.

Az ítélet ellen a felperesek és a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést.

A felperesek fellebbezésükben az első fokú ítéletnek az I. rendű alperessel szembeni keresetet elutasító rendelkezésének a megváltoztatásával a 2008. október 9-én pontosított kereseti kérelmüknek megfelelő döntés meghozatalát kérték, 9.264.174 forint fellebbezési érték megjelölése mellett. A felperesek álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor megállapította a négy félpótkocsi cseréjével kapcsolatban, hogy a felperesek a jogaikat és követelésüket Németországban, ...ban, a ... GmbH.-val szemben érvényesíthetik, és e tévedése eredményezte a felperesek keresetének az I. rendű alperessel szembeni elutasítását. A felperesek hivatkoztak arra; a perben csatolták a ... Rt. 2002. december 10. napján a ... Aktiengesellschaft társaságról beszerzett hivatalos céginformációt, amely szerint a társaság a ... család tulajdona, és 100 %-os tulajdonosa a I. rendű alperes neve-nek. Hivatkoztak arra is; az I. rendű alperes intézte - állítása szerint csak jószolgálati közbenjárással - az első négy félpótkocsi cseréjét, s az utasítása szerint a felpereseknek ...ba, a ... GmbH.-hoz kellett elmenniük az új négy félpótkocsiért. A ...i gyár csak akkor adta át a felpereseknek az új négy félpótkocsit, amikor a használatért felszámított díjat és a csere kapcsán felmerült felárat a felperesek átutalták a ... GmbH.-nak, és ezért készült szerződésszerű okirat a felperesek és a GmbH. között. Érvelték azzal is, hogy az I. rendű alperes 2003. december 2-án viszontkeresettel élt, amelyben kérte, hogy a felperesek az első négy félpótkocsit szállítsák vissza a ... GmbH.-nak, s a viszontkereset benyújtásakor - álláspontjuk szerint - az I. rendű alperes a ... GmbH. képviselőjében járt el.

A II. rendű alperes az ítélet megváltoztatásával a vele szembeni kereset elutasítását kérte, lényegében megismételve az első fokú eljárásban előadott érveit. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékok alapján téves tényállást és jogkövetkeztetést vont le. Hangsúlyozta; helytelenül alkalmazta a bíróság a szavatossági kérdések rendezése során az általános jogszabályi előírásokat akkor, amikor valamennyi érintett fél (a felpereseket is beleértve) által elfogadottan külön szerződéses megállapodás volt a felelősség rendezése körében, mely a gyártónál hagyta a teljes szavatossági felelősséget, így a tényekkel ellentétes álláspontra helyezkedett akkor, amikor azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes nem tette

saját adásvételi szerződése részévé a gyártó általános szerződési feltételeit. Tévedett a bíróság akkor, amikor a felperesek II. rendű alpereshez címzett elállását jogosnak ítélte, mivel a II. rendű alperes által értékesített első négy jármű hibáinak az orvoslása a kicseréléssel megtörtént, ezért jogszerűen az eredeti állapot már nem lenne helyreállítható, figyelemmel arra, hogy a csere folytán a felperesek már nem rendelkezhetek az első négy félpótkocsi felett. Nem tulajdonított ugyanakkor az elsőfokú bíróság jelentőséget annak a körülménynek, hogy a felperesek és a német ... GmbH. között egy élő szerződés van, amelynek része az első négy jármű leadási kötelezettsége. Előadta továbbá, az ítélet a II. rendű alperest az első négy jármű teljes árának és kamatainak a megtérítésére kötelezi, ennek teljesítése esetén a felperesek, annak ellenére, hogy szerződésszegő módon nem adták le a csere kocsik átvételekor az első négy félpótkocsit, egyfelől megkapnák az első négy jármű teljes ellenértékét, másfelől megtarthatnák a cserébe kapott második négy járművet az első sorozat hibás teljesítése orvoslásaként, így ugyanazon hibás teljesítés alapján kétszeres kártérítést kapnának. Hivatkozott arra is, hogy a bíróság figyelmen kívül hagyta azt a jelentős körülményt is, hogy a felperesek a félpótkocsik kicserélésére vonatkozó szavatossági igényüket a II. rendű alperes felé nem jelezték.

A felperesek a 2009. november 24-én megtartott fellebbezési tárgyaláson előadták, amennyiben az nyerne megállapítást, hogy az I. rendű alperesnek ebben a perben nincs legitimitása, akkor a Ptk. 4. §-a és 221. §-a értelmében álképviselőként a Ptk. 339. §-a szerint kártérítésre köteles, ezért ezen a jogcímen kérték a fellebbezésben részletezett követelés megfizetésére az I. rendű alperes kötelezését.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult, fenntartva az első fokú eljárásban tett előadását. Hivatkozott arra is, hogy a felperesek által előterjesztett keresetmódosítás a másodfokú eljárásban nem megengedett.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezések keretei között bírálta felül, nem érintve az I. rendű alperes viszontkeresetét elutasító rendelkezést, s a fellebbezési eljárás eredményeként az alábbiakra tekintettel megállapította, hogy a II. rendű alperes fellebbezése megalapozott, a felpereseké megalapozatlan.

A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a szükséges mértékben feltárta a tényállást, a feltárt tényállásból azonban részben téves jogi következtetésre jutott.

A nem vitatott tényállás szerint a felperesek 2001. június 18-án pénzügyi lízingszerződéseket kötöttek a perben nem álló ... Lízing Rt. lízingbevevővel, az ugyanazonap kelt adásvételi szerződések alapján a II. rendű alperestől egyenként 7.067.375 forint ellenében megvásárolt ... gyártmányú haszonjárművekre (konténerszállító alvázakra, félpótkocsi), 36 havi futamidőre. Az adásvételi szerződések 3. pontja - a jogvitát érintően - rögzítették; a szerződések tárgyát

képező járművek a II. rendű alperes kizárólagos tulajdonában vannak, és a társaság szavatol annak per-, teher- és igénymentességéért. A pénzügyi lízingszerződés részévé vált általános szerződési feltételek 2.3. pontja értelmében a lízingbeadó a szerződésszegésért való felelősségét akként zárta ki, hogy egyúttal engedményezte a felperesekre mint lízingbevevőkre a hibás teljesítésből eredő igények közvetlen érvényesítését a II. rendű alperessel szemben. Az engedményezés tényét az adásvételi szerződések 4. pontja is tartalmazta.

Nem vitásan a ... Lízing Rt. és a felperesek között létrejött pénzügyi lízingszerződés teljesítéseként 2001. június 18-án a II. rendű alperestől megvásárolt hasznójárművek a teljesítés idején nem feleltek meg a törvényben előírt és a szerződésben meghatározott tulajdonságoknak, nem voltak alkalmasak a felperesek szerződésben biztosított érdekeinek kielégítésére, a rendeltetésszerű használatra alkalmatlannak bizonyultak (Ptk. 305. § (1) bekezdés). A II. rendű alperes hibás teljesítését a peres eljárásban beszerzett igazságügyi szakértői vélemény is egyértelműen alátámasztotta. Nyerges László kirendelt igazságügyi gépjármű-közlekedési műszaki szakértő az iratoknál fellelhető szakvéleményében megállapította, hogy a pótkocsik alvázán a normális üzemhez viszonyítottnál túl sok a repedés száma, a pótkocsikat nem terhelték túl, és üzemeltetési hibára mutató jelet sem talált a szakértő. A repedések a hátsó három, illetve négy keresztartónál jelentkeztek, elsősorban a hegesztési varratoknál (szakvélemény 6.1. pont). A szakvélemény összefoglalásában a szakértő - többek között - kifejtette, a nem megfelelő konstrukciós kialakítás következtében a repedések méretei növekedhetnek, és végső soron töréshez, az egész alváz tönkremeneteléhez vezethetnek (szakvélemény 5.6. pont).

A Ptk. 305. §-ának (2) bekezdése értelmében a hibás teljesítés objektív következménye a szavatossági felelősség. A hibátlan teljesítés biztosítása érdekében a Ptk. négyféle szavatossági jogot nevesít; a kijavítást, a kicserélést, az árleszállítást, valamint a jogosultnak a szerződéstől elállásra is lehetőséget ad.

Az adásvételi szerződések megkötésének időpontjában (2001. június 18.) a Ptk. 306. § (3) bekezdése úgy rendelkezett; ha a hibás teljesítés miatt a jogosultnak a teljesítéshez fűződő érdeke megszűnt - így különösen, ha a hiba nem javítható ki, a kötelezett a hiba kijavítását nem vállalja, vagy ha a hiba kijavítása rövid idő alatt értékcsökkenés és a jogosult érdekeinek sérelme nélkül nem lehetséges -, a jogosult elállhat a szerződéstől.

A perbeli esetben a felperesek a 2002. december 10-én kelt levelükben a II. rendű alpereshez címzetten „határozott és végleges igénybejelentést” tettek, amely szerint a négy félpótkocsi vételétől a szavatossági jog érvényesítése keretében elállnak, azokat visszaszolgáltatják, és ennek fejében kérik a kifizetett ellenértéket, tájékoztatva a II. rendű alperest arról, hogy az igénybejelentésüket közvetlenül megküldték a ... tulajdonosának is (F/8).

A Fővárosi Ítéltábla a következők szerint nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak azzal a jogi álláspontjával, hogy az első négy járműre vonatkozó adásvételi szerződés (szerződések) a 2002. december 10. napján kelt felperesi elállással megszűntek, és nem értett egyet a II. rendű alperest marasztaló ítéleti rendelkezéssel sem.

A Ptk. 320. §-ának (1) bekezdése szerint, aki szerződésnél vagy jogszabálynál fogva elállásra jogosult, e jogát a másik félhez intézett nyilatkozattal gyakorolja. Az elállás a szerződést felbontja.

A törvény idézett rendelkezése értelmében az elállás a másik félhez címzett, olyan egyoldalú jognyilatkozat, amely a szerződést felbontja. Ugyanolyan jogi helyzetet teremt, mint a felbontó szerződés (Ptk. 319. § (1) bekezdés, (3) bekezdés), azaz a szerződés ez esetben is megkötésének idejére visszaható hatállyal szűnik meg, és a szerződéskötés előtti helyzet visszaállításának van helye. Az elálláshoz fűződő joghatások a jognyilatkozat közlésével beállnak, ezért a nyilatkozat általában vissza sem vonható.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesek 2002. december 10-i jognyilatkozatának II. rendű alperessel való közlésével az elálláshoz fűződő joghatások nem álltak be, a felperesek ugyanis 2003. június 25-én a német gyártó céggel a járművek kicserélésében állapodtak meg, ezért a felperesek 2002. december 10-én kelt, s a II. rendű alperessel közölt elállása akként értékelhető, hogy a felperesek azt visszavonták, melyre helyesen hivatkozott a II. rendű alperes a fellebbezésében.

A II. rendű alperes a perben azzal is védekezett, hogy az adásvételi szerződések részét képezték a ...-gyár mindenkori általános szerződési feltételei, amelynek értelmében a hibás teljesítéssel kapcsolatos igények elbírálása kizárólag a gyártó feladata és hatásköre. Ez az állítás a perben kétségmentes bizonyítást nem nyert, a per egész anyagát, a felperesek eljárását értékelve mégis az a következtetés vonható le, hogy a felperesek ráutaló magatartással elfogadták azt a szerződési feltételt, hogy a nem vitásan hibás teljesítés kapcsán igényükkel a német gyártó céghez fordulhatnak a járművek kicserélése érdekében. Minderre tekintettel a másodfokú bíróság álláspontja szerint - ellentétben az elsőfokú bíróság következtetéseivel - a felperesek igényének a rendezése egy jogügylet keretében történt. Helyesen hivatkozott ezért a II. rendű alperes fellebbezésében arra is, hogy a járművek kicserélése folytán az eredeti állapot nem állítható helyre, illetve a II. rendű alperessel szemben az elállás már nem gyakorolható, így a kifejtettekből következően az elsőfokú bíróság értelmezése e vonatkozásban téves, mert az eredeti állapot helyreállítására már nincs jogi lehetőség.

Alapítvány kötelezte ezért az elsőfokú bíróság a II. rendű alperest az ... gyártmányú félpótkocsik elszállítására és ellenértékük visszafizetésére, figyelmen kívül hagyva azt is; a felperesek a 2003. június 25-én kelt, a német gyártóval kötött átadási megállapodásban határidőt is vállaltak arra, hogy az ... Hamburg mp gyártmányú félpótkocsikat a ...i gyárnak leszállítják.

A felperesek fellebbezése a következők szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság érdemben helyesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a második (a felpereseknek cserébe átadott) járművek elszállítására, s ezen járművekkel kapcsolatban érvényesíteni kívánt egyéb igények megfizetésére az I. rendű alperes nem kötelezhető. Az a tény, hogy a Cg. ... cégjegyzékszámán nyilvántartott, a cégjegyzékbe 2002. január 8-án bejegyzett I. rendű alperes tulajdonosa, a ... Aktiengesellschaft, illetve, hogy a ... Anhänger Leasing und Handels GmbH. 2005. február 24-ig szintén a társaság tagja volt, nem következik az, hogy kellékszavatosság terheli az I. rendű alperest a második négy jármű hibás teljesítése okán. Abból a körülményből, miszerint a keresetlevél mellékleteként csatolt levelezésből kitűnően az I. rendű alperes közreműködött az első négy hibás jármű kicserélése érdekében, szintén nem vonható le következtetés arra, hogy a német gyártó cég által a felperesek részére átadott második négy félpótkocsi vonatkozásában a saját személyében szavatossági felelősséget vállalt. A felperesek az I. rendű alperes szavatossági felelőssége tekintetében hitelt érdemlő bizonyítékra nem is hivatkoztak, a fellebbezésben felhozott előadások erre nem alkalmasak. Mindezekre tekintettel megalapozottan döntött az elsőfokú bíróság akkor, amikor a felperesek keresetét az I. rendű alperessel szemben elutasította.

A másodfokú bíróság megállapította; a felperesek az első fokú eljárásban arra nem hivatkoztak, amely szerint az I. rendű alperes a négy félpótkocsi cseréjével kapcsolatban álképviselőként (Ptk. 221. §) járt el, ezt új tényként adták elő a 2009. november 24-én megtartott fellebbezési tárgyaláson. A felperes az I. rendű alperessel szemben közvetlenül kívánta érvényesíteni a szavatossági igényeit. Ehhez képest a másodfokú eljárásban a kereset ténybeli alapjának megváltoztatásával másodlagosan arra hivatkozott; amennyiben az I. rendű alperesnek a perben nincs legitimitása, ez esetben a Ptk. 4. §-a és 221. §-a alapján, mint álképviselő marasztalható. Mindez olyan keresetváltoztatás, amelyet a Pp. 247. §-a nem enged meg, ezért a Fővárosi Ítéltábla ennek elbírálását mellőzte.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta, az I.-II. rendű alperesek keresetét teljes egészében elutasította, és mellőzte a II. rendű alperes perköltségben történő marasztalását.

Az ítélet részbeni megváltoztatása folytán a peresztes I. és II. rendű felpereseket a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint kötelezte, hogy fizessenek meg a II. rendű alperesnek 2.100.000 forint együttes első és másodfokú perköltséget, és az államnak külön felhívásra 900.000 forint fellebbezési eljárási illetéket. Kötelezte továbbá, hogy az I. rendű alperesnek fizessenek meg 200.000 forint másodfokú perköltséget, egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyta.

A II. rendű alperes javára megállapított perköltség a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének alkalmazásával megállapított, az általános forgalmi adót is tartalmazó 1.500.000 forint első fokú és 200.000 másodfokú ügyvédi munkadíjból, és a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.218/2007/6. számú végzésében megállapított 400.000 forint perköltségből tevődik össze. Az I. rendű alperes ügyvédi munkadíjként felmerült, általános forgalmi adót is tartalmazó 200.000 forint fellebbezési költségét a másodfokú bíróság a hivatkozott IM rendelet fent megjelölt §-ának alkalmazásával állapította meg.

A felperesek a II. rendű alperessel szembeni pereszteségükre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.218/2007/6. számú végzésével megállapított, s a II. rendű alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 forint jogorvoslati illeték megfizetésére a költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése és a 15. §-ának (1) bekezdése értelmében kötelesek.

Budapest, 2009. november 24.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

. Rédei Anna s. k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,
bíró